

اساسنامه کتابخانه مرکزی و واحدهای تابعه دانشگاه علوم پزشکی بابل

کتابخانه مرکزی و مرکز اطلاع رسانی دانشگاه علوم پزشکی بابل به عنوان کتابخانه مادر واحدی مستقل است که به منظور ایجاد تمرکز و هماهنگی و ارتباط بین کتابخانه های دانشگاه، گسترش فعالیت ها، صرفه جویی و جلوگیری از دوباره کاریها زیر نظر معاونت پژوهشی دانشگاه و با اختیارات کافی تشکیل شده است:

برای تبیین بیشتر اهداف و وظایف زیر برای این واحد تعریف شده است:

تعریف:

کتابخانه ی مرکزی اصلی ترین مرکز علمی و پژوهشی در هر دانشگاه است که وظیفه ی فراهم آوری، نگهداری، سازماندهی، بازیابی، اشاعه، و ارائه اطلاعات برای استفاده دانشجویان، اساتید، کارکنان، پژوهشگران و سایر مراجعه کنندگان را بر عهده دارد و منابع آن، نیازهای اطلاعاتی این جامعه با رویکرد علمی و پژوهشی را برآورده میکند. همچنین مجموعه منابع اطلاعاتی شامل کتاب، نشریه، روزنامه، منابع دیداری و شنیداری و پایگاههای اطلاعاتی برای محققان و پژوهشگران را فراهم می آورد. کتابخانه مرکزی از برخی وجوه مانند به کارگیری فناوری ها و ارائه ی خدمات نوین کتابخانه ای، هدایت امور فنی سایر کتابخانه های واحدهای تابعه با کمک افراد متخصص، برگزاری برنامه های آموزشی ویژه در سطح دانشگاه، و سطح و تنوع خدمات کتابخانه ای، پیشگام سایر کتابخانه محسوب میشود.

مجموعه کتابخانه مرکزی

منابع علمی و تحقیقاتی شامل: کتب تخصصی گروه های آموزشی، اسناد و مدارک، کلیه کتابهای مرجع عمومی و تخصصی، پایان نامه های تحصیلی دانشجویان ارشد و دکتری، روزنامه ها و مجلات تحقیقی و نظایر آنها، انتشارات دانشگاههای کشور که جنبه تخصصی و تحقیقی دارند، هستند

اهداف کلی

- پشتیبانی از اهداف آموزشی، پژوهشی و درمانی دانشگاه علوم پزشکی بابل از طریق تأمین نیازهای اطلاعاتی استادان، دانشجویان، پژوهشگران و سایر کاربران.
- به کارگیری شیوه های نوین کتابداری و اطلاع رسانی و تکنولوژی های پیشرفته اطلاعاتی در جهت استفاده بهینه از نیروی انسانی، منابع و امکانات به منظور اشاعه سریعتر اطلاعات، افزایش دسترسی به آن و عرضه فعالانه خدمات.

اهداف ویژه کتابخانه مرکزی

- کتابخانه مرکزی که در واقع نقش کتابخانه مادر را ایفا می نماید، دارای اهدافی است که مهمترین آنها بشرح زیر می باشد:
- فراهم آوری، مجموعه سازی، سازماندهی و اشاعه بهینه اطلاعات در جهت اهداف کلی دانشگاه

- ایجاد، توسعه و پشتیبانی کتابخانه الکترونیکی در کتابخانه مرکزی و همکاری با کتابخانه واحد های تابعه و حمایت و نظارت بر آنها
- کمک به برنامه درسی در سطح وسیع تر برای گروه های آموزشی، کمک به تحقیقات در سطح عالی و تخصصی و کادر آموزشی و پژوهشی دانشگاه
- تلاش در اعتلای فرهنگ مطالعه و تحقیق بین دانشجویان
- گردآوری متون اعم از کتب چاپی فارسی و غیر فارسی، نشریات ادواری، اسناد و مدارک، مواد سمعی و بصری، نسخ خطی و غیره
- اطلاع رسانی در زمینه های علمی و پژوهشی
- ارائه خط مشی به منظور ایجاد هماهنگی بین کتابخانه های واحدهای تابعه شامل کتابخانه های دانشکده ای و بیمارستانی
- تبیین جایگاه ارزشی کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی
- آموزش کتابداران و جامعه مخاطبان دانشگاه علوم پزشکی بابل در قالب کارگاه های آموزشی
- انجام پژوهش درحوزه های مرتبط با علوم کتابداری و اطلاع رسانی و مشارکت در امور پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی بابل

ارکان کتابخانه مرکزی

- شورای انتخاب کتاب و کتابخانه مرکزی متشکل از: معاونت های پژوهشی، آموزشی، مالی و اداری، رئیس کتابخانه مرکزی، روسای کتابخانه های دانشکده ها و واحد های دانشگاه
- شورای هماهنگی کتابخانه های دانشگاه مرکب از: کارشناسان کتابخانه مرکزی و کتابخانه های اقماری و رئیس کتابخانه مرکزی

بخش های کتابخانه مرکزی

- بخش انتخاب، سفارش و خرید منابع داخلی و خارجی اعم از فارسی و لاتین، کتب، نشریات و مجلات علمی
- بخش تهیه، ارائه و پشتیبانی از منابع الکترونیکی و کتابخانه دیجیتال
- بخش خدمات فنی (فهرست نویسی و رده بندی، آماده سازی منابع)
- بخش اسناد و مدارک
- بخش امانت و جوابگویی
- بخش نشریات ادواری (فارسی و لاتین)
- بخش پایان نامه ها
- بخش مرجع

وظایف کتابخانه مرکزی

- ✓ وظایف شورای انتخاب کتاب و کتابخانه مرکزی، تصویب سیاستها، اساسنامه ها، اهداف و شرح وظایف کتابخانه ها، آئین نامه ها، پیشنهاد تقسیم بودجه، مقرر نمودن نقش و میزان همکاری دانشکده ها به منظور توسعه هرچه بیشتر کتابخانه ها
- ✓ همچنین کمیته وظایف: بررسی منابع موجود کتابخانه، در خصوص حفظ یا عدم نگهداری آن (وجین مجموعه) و ارسال کتب و نشریات وجین شده به کتابخانه مرکزی جهت ضبط یا هر نوع اقدام لازم دیگر

✓ انتخاب کتاب، نشریات علمی، سایر مواد غیر چاپی و تجهیزات مورد نیاز کتابخانه با توجه به فعالیت های آموزشی و پژوهشی دانشگاه و تعیین اولویت ها در چهار چوب اهداف آموزشی، با توجه به نیاز واقعی و در نظر گرفتن اصل صرفه جویی

✓ وظایف شورای هماهنگی کتابخانه های دانشگاه رسیدگی به کلیه مسائل و امور مربوط به کتاب و کتابخانه های دانشگاه، ارائه و تدوین آئین نامه های مربوط به پیشرفت و توسعه کتابخانه ها و پیشنهاد آنها به شورای کتابخانه مرکزی می باشد

✓ وظایف بخشهای کتابخانه مرکزی و واحدهای تابعه توسط شورای هماهنگی تدوین و با تصویب شورای کتابخانه مرکزی تعیین می گردد. هدف از تدوین این وظایف تقسیم وظایف و تعیین حدود وظایف تخصصی که موجب افزایش کارایی هر بخش می گردد، می باشد

✓ **براساس مصوبات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، رئیس گروه اطلاع رسانی دانشگاه با حکم معاونت پژوهشی انتخاب و وظایف زیر را عهده دار خواهد بود:**

○ آشنایی کامل با وظایف و اهداف کتابخانه، همچنین مطالعه دائم در امور مربوط به کتاب و کتابداری جهت پیشبرد هدفهای کتابخانه

○ بررسی و ارزشیابی برنامه های جاری و آتی پیشنهادی کارشناسان کتابخانه

○ بررسی و تعیین بودجه سالانه مورد نیاز کتابخانه ها در جهت تحقق برنامه های دانشگاه

○ ارزشیابی کمی و کیفی کارکنان کتابخانه مرکزی

○ تعیین شرح وظایف کارکنان کتابخانه و تقسیم وظایف

○ دریافت گزارش مستمر از کارمندان کتابخانه مرکزی

○ شرکت در جلسات اتخاذ تصمیم و برنامه ریزی

○ تعیین اولویت های کتابخانه ها

○ امضای مکاتبات در بخشهای اطلاعاتی در زمینه کتاب و کتابخانه با مسئولان، سازمانها و موسسات

○ مکاتبات با سازمانها و موسسات به منظور اطلاع یابی در حوزه کتاب و کتابخانه و اطلاع رسانی به هنگام آن به دستگاه متنوع

○ سرپرستی طرحهای پژوهشی کتابخانه

○ مصاحبه با داوطلبان استخدام برای مشاغل کتابخانه ها

○ پیشنهاد در مورد تشویقات، ترفیعات و ...

○ بررسی نیازهای پرسنلی و تجهیزاتی کتابخانه ها و پیشنهاد آن به معاونت پژوهشی

✓ **وظایف بخش های مختلف کتابخانه شامل:**

✓ انتخاب منابع اطلاعاتی براساس نیاز سنجی از جامعه استفاده کنندگان یا نظر رئیس کتابخانه مرکزی و مسئولان بخش مجموعه سازی

✓ سفارش: ارائه فهرست منابع انتخاب شده به ناشرین جهت تهیه منابع و ارائه فاکتورهای خرید به امور مالی معاونت پژوهشی جهت تدارک و تأمین منابع مالی

✓ در زمان برگزاری نمایشگاه بین المللی کتاب، به علت محدودیت زمان و صلاحدید مسئولان مالی، ریاست کتابخانه مرکزی به همراه کارکنان کتابخانه می توانند برای خرید منابع مورد تأیید شده در بند یک اقدام نمایند.

✓ سازماندهی منابع به منظور افزایش میزان دسترسی اعضا

✓ اطلاع رسانی و اشاعه اطلاعات و ارائه خدمات مرجع علوم پزشکی و رشته های وابسته

✓ آموزش کتابداران و جامعه مخاطبان و برگزاری کارگاههای آموزشی

- ✓ مشارکت در طرحهای تحقیقاتی ، پایان نامه ها و موارد مشابه به عنوان مشاور اطلاعاتی
- ✓ اشاعه اطلاعات در قالب کتابخانه الکترونیکی یکپارچه در سطح دانشگاه
- ✓ ارتباط با کتابخانه ها و مراکز اسناد، مراکز تحقیقاتی، ناشران دولتی و غیر دولتی داخل و خارج
- ✓ برنامه ریزی جهت گسترش فعالیت های فرهنگی و اجتماعی مربوط به کتابخانه های دانشگاه از جمله بخش مرجع
- ✓ قبول سفارشات مواد کتابخانه ها (کتب و نشریات ادواری ، مواد کمک آموزشی سمعی و بصری و قبول سفارشات مواد کتابخانه ها) در صورت لزوم
- ✓ انجام خدمات فنی (فهرست نویسی و طبقه بندی و آماده سازی)
- ✓ کمک به برنامه های تحقیقی و پژوهشی اعضای هیات علمی و دانشجویان مقاطع مختلف تحصیلی
- ✓ ایجاد هماهنگی بین کتابخانه های واحد های دانشگاه
- ✓ برگزاری نمایشگاههای کتاب

- ✓ کارآموزی و بازآموزی کارکنان کتابخانه ها و تهیه دستور العمل های لازم از طریق کتابخانه و سازمانهایی که در این زمینه فعالیت دارند
- ✓ صحافی کتب و نشریات ادواری ،
- ✓ واحدهای دانشگاه می توانند راساً نیز نسبت به صحافی کتب و نشریات علمی خود اقدام نمایند

- ✓ بررسی و اظهار نظر در میزان بودجه کتابخانه ها بر اساس پیشنهاد رسیده از دانشکده ها و ارائه آن به مقامات مافوق
- ✓ تخصیص اعتبار بودجه کتابخانه ها با حضور نماینده تام الاختیار هر کتابخانه اعم از دانشکده ای یا بیمارستانی طی جلسه ای با معاونت پژوهشی و مدیر اطلاع رسانی صورت می گیرد

- ✓ راهنمایی مراجعان ، محققان و پژوهشگران در دستیابی به کتب و نشریات علمی
- ✓ قبول طرح امانت بین کتابخانه ها در سطح استان و کشور
- ✓ ارائه خدمات مرجع
- ✓ سایر وظایف معمول در کتابخانه های مرکزی و مراکز اسناد دانشگاههای کشور